

**ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГЫН
ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН
ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 10 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баярсайхан

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 10 дугаар сарын 13-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2023 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр түр болон байнга оршин сууж байгаа хүүхэд Монгол Улсын харьяат эсэхээс үл хамааран энэ хууль үйлчлэхээр, Хүүхдийн эрхийн тухай Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын конвенц, Хүүхдийн эрхийн тухай хуультай нийцүүлэн хүүхэд хамгааллын тогтолцоог өргөжүүлж, хүүхэд хамгааллын байгууллагын удирдлага, зохион байгуулалтыг шинээр тодорхойлох, хүүхэд хамгааллын нэгдсэн мэдээллийн сан, хүүхэд хамгааллын цахим хувийн хэрэг үүсгэх, ашиглах, барилга, байгууламж, авто зам, замын байгууламжийг ашиглалтад оруулах комиссын бүрэлдэхүүнд хүүхдийн эрхийн улсын байцаагч эсхүл хүүхдийн эрх, хамгааллын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг магадлан итгэмжлэгдсэн хуулийн этгээдийн төлөөлөл ажиллуулахаар, сургуулийн орчинд гардаг үе тэнгийнхний дээрэлхэлт, хурдан морины уралдаанч хүүхдийг хамгаалах, гамшиг, онцгой нөхцөл байдлын үеийн хүүхэд хамгаалал, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа дахь хүүхэд хамгаалал, гэр бүл, боловсрол, эрүүл мэнд, хэвлэл, мэдээлэл, цахим орчин, соёл, спортын арга хэмжээ, үйлчилгээ, олон нийтийн арга хэмжээ, үйлчилгээний үе дэх хүүхэд хамгааллыг өргөжүүлж, салбар бүр хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлэх журам баталж, шаардагдах санхүүжилтээ Засгийн газраас баталсан нормативын дагуу төсөвлөн, жил бүрийн улсын төсөвт тусган хэрэгжүүлэх шинэ зохицуулалтуудыг хуулийн төсөлд тусган боловсруулсан байна.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар сум, хороонд хүүхэд, гэр бүлийн асуудал хариуцсан нийгмийн ажилтны 534 орон тоог шинээр бий болгоход шаардагдах ажилчдын цалин хөлс, тавилга, эд хогшил, тоног төхөөрөмжийн зардал 16.4 тэрбум төгрөг төрийн байгууллагад шинээр үүснэ гэж хууль санаачлагч үзсэн бөгөөд хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим сайтад байршуулж олон нийтийн саналыг авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир хуулийн төсөл боловсруулахад хэдэн удаагийн уулзалт хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, холбогдох газруудын саналыг бүрэн авч Хууль тогтоомжийн тухай хуультай нийцүүлсэн эсэх, эцэг, эхэд хүлээлгэх үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх талаар төсөлд хэрхэн тусгасан болон хуулийн төслийг дагаж өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөлд ямар өөрчлөлт орж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн

М.Оюунчимэг нэг сум, дүүрэгт оногдох хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийн орон тоо хангалтгүй байдаг бөгөөд хуулийн төсөлд бүтэц, орон тоо, зардал, салбар дундын уялдаа холбоо сайжруулахыг хэрхэн тусгасан талаар, хүүхэд хамгааллын чиглэлээр тусгасан төсвийг зориулалтын бусаар зарцуулсан этгээдэд хуулийн хариуцлага тооцсон эсэх болон цаашид ийм төрлийн хууль бус үйлдлийг таслан зогсоох, төсвийн зарцуулалтын задаргааг нарийвчлан хуулийн төсөлд тусгасан эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Идэрбат Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хүүхдийн сангаас 2021 онд хийсэн Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн хэрэгжилтийн үнэлгээ, дүгнэлтийн хүрээнд хуулийн төслийг боловсруулсан эсэх, үр хүүхдээ асран хамгаалах иргэний үүргээ биелүүлээгүй эцэг, эхэд хариуцлага тооцсон жишээ баримтын талаар, хуулийн төсөлд сум, хороонд хүүхдийн асуудал хариуцсан нийгмийн ажилтан нэг байна гэсэн нь олон хүн амтай багийн түвшинд хэрхэн хүрч ажиллах тооцоо судалгааны талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баярсайхан хуулийн төслийн шинэчилсэн найруулгыг боловсруулахдаа одоо хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн дүн шинжилгээнд үндэслэсэн эсэх, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагаас өгсөн зөвлөмжийг төсөлд хэрхэн тусгасан талаар, хүүхэд хамгааллын чиглэлээр тусгасан төсвийг нэмэгдүүлснээр хүүхэд хамгааллын асуудал бүрэн шийдэгдэх эсэх, хамтарсан багийн гишүүдийг тогтвортой ажиллуулах зохицуулалтыг төсөлд хэрхэн тусгасан талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Чинбүрэн эрүүл мэндийн ажилтан ажил, үүргээ гүйцэтгэх явцдаа эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаарх таамагласан, мэдсэн тохиолдолд хүүхэд, гэр бүлийн хөгжлийн асуудал хариуцсан орон нутгийн байгууллага, эсхүл цагдаагийн байгууллага, хүүхдийн тусламжийн утсанд нэн даруй заавал мэдэгдэх зохицуулалт хэрэгжиж байгаа эсэх талаар, мөн өндөр өртөгтэй хагалгаа болон Монгол Улсад эмчлэгдэх боломжгүй өвчнөөр өвдсөн хүүхдүүдийг гадаадад эмчлүүлэх зардлыг улсын төсвөөс бүрэн хариуцдаг болох талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Батлут хүүхэд хамгаалалд зориулагдсан төсвөөс өнгөрсөн хугацаанд иргэд, олон нийтийг соён гэгээрүүлэх чиглэлд хэдэн төгрөг зарцуулсан, хуулийн төсөлд цахим орчинд сөрөг агуулгатай мэдээлэл тарааж байгаа тохиолдолд тавигдах хяналт болон хэрхэн таслан сэргийлэхээр тусгасан талаар, гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөх магадлалтай хүүхдийн талаарх судалгаа хийгддэг эсэх талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн М.Оюунчимэг хүн амын тоотой уялдуулан хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийн хүний нөөцийг бүрдүүлэх, Эрүүгийн хуульд эцэг, эхэд оногдуулах хариуцлагын зохицуулалтыг чангатгах болон салбар дундын уялдаа холбоог нарийвчлан тусгах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Ганбаатар хуулийн төсөлд хүүхдээ хамгаалах, хүмүүжүүлэх талаар Монгол ардын зан заншил, түүх, өв соёл, соён гэгээрүүлэх аргуудаас оруулахад анхаарах, хуулийн төслийн бичилтийг хууль зүйн техникт нийцүүлэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Идэрбат хүүхдийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэхэд боловсролын байгууллагуудаар дамжуулан хяналт тавих боломжтой талаар, мянгаас дээш суралцагчтай сургуульд ахлах, дунд, бага ангийн гэсэн чиглэлээр нийгмийн ажилтан ажиллуулах, бүх шатны Засаг даргын чиг үүрэгт тухайн шатны жилийн төсвийн төсөлд хүүхэд хамгааллын санхүүжилтийг “заавал” тусгах, сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал төсвөө батлахдаа Засаг даргын үүрэгт сум, багийн хамтарсан багийн үйл ажиллагаа явуулах төсвийг тусгахыг хуульчлах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Одонтуяа нийгмийн ажилтны ажлын ачаалал их, зарим шаардлагагүй тайлан мэдээллийг хасаж ажлын ачааллыг бууруулахад анхаарах, дүүргийн хүүхэд хамгааллын комиссын дарга томилогдоогүй 8 сар болсноос хуулийн хэрэгжилт хангагдахгүй байгаа талаар, мөн хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийг төрийн

